

*Experiència del treball
en xarxa de
l'Ajuntament de
Pollença: projecte
policia tutor*

Jaume Simó Amengual
*Oficial de policia local de
Pollença*
Rafael Covas Femenía
Policia tutor
Maria Amengual Cerdà
EMO Pollença

Educació i Cultura
(2008-2009), 20:
119-124

Experiència del treball en xarxa de l'Ajuntament de Pollença: projecte policia tutor

An experience in working in a network at the Pollença Municipal Council: the Police Tutor Project

Jaume Simó Amengual

Oficial de la policia local de Pollença

Rafel Covas Femenia

Policia tutor

Maria Amengual Cerdà

EMO Pollença

Resumen

A partir de las demandas de los centros de educación secundaria obligatoria a la policía local del término de Pollença de la Isla de Mallorca, y tras un largo debate entre diferentes profesionales, se pone en marcha en enero de 2002 el proyecto «policia tutor». Se consensuaron líneas de actuación que son ejecutadas por la figura del policía tutor, un agente de policía local con dedicación exclusiva al proyecto. Esta figura profesional mantiene una constante coordinación con todos los profesionales, servicios y entidades que trabajan con menores en el municipio.

Abstract

Conflict resolution strategies in the juvenile field must start from the premise of incorporating young people themselves in intervention processes, since any decision that has not been taken with their consensus will not be useful in achieving objectives. This paper presents a model in which two parties are committed to the resolution strategy.

Palabras clave: Policía tutor, educación secundaria, coordinación interprofesional, trabajo en red.

Presentació del Projecte policia tutor

Arran d'una demanda de recursos que va fer la direcció de l'IES Guillem Cifre de Colonya, amb relació a diverses problemàtiques sorgides amb l'alumnat i el seu entorn, es varen dur a terme una sèrie de reunions entre l'equip directiu del centre i la policia local, adreçades a elaborar un projecte de treball anomenat policia tutor.

Ja que l'actuació amb possibles conflictes de caire juvenil en l'entorn escolar podia donar lloc a situacions delicades, aquesta proposta de treball es va traslladar a la Comissió del Programa de Prevenció i Abordatge del conflicte Juvenil que es va celebrar el passat 8 de gener de 2002.

En aquesta comissió es varen tractar els aspectes positius i negatius d'aquesta figura, es definiren uns objectius bàsics d'actuació i es va fer palès que la funció de la figura de policia tutor era molt delicada, alhora que s'assenyalà que seria molt difícil arribar a ser un professional neutral.

Una de les peticions de recursos del centre era la intervenció interna en la mediació de conflictes entre l'alumnat i el professorat. Atès que aquestes intervencions de caràcter intern tenen uns protocols d'actuació definits per la Conselleria d'Educació i que dins l'Àrea de Serveis Socials hi treballen professionals especialitzats, es varen descartar aquests tipus d'actuacions i quedaren només les actuacions puntuals de requeriment que no es poguessin resoldre dins els protocols regularitzats.

Resumint, les funcions queden definides en el document annex en trets generals: regulació del trànsit a les entrades i sortides del centre, protecció de l'entorn exterior en temes de possible consum o tràfic de drogues, danys a la propietat (ciclomotors, turismes, instal·lacions i altres), així com col·laborar amb l'educador/a de carrer i el professorat en el control de l'absentisme escolar.

Totes aquestes funcions estarien coordinades mitjançant reunions setmanals entre la direcció i la policia, en què s'establirien unes programacions puntuals de vigilància a diferents espais de l'horari escolar, reflectides en les oportunes instruccions de servei coordinades amb els comandaments policials.

Treball en xarxa amb els IES Guillem Cifre de Colonya i Port de Pollença

En primer lloc, per realitzar les tasques de policia tutor tinc assignat un horari adaptat a l'horari lectiu i amb una dedicació exclusiva a les tasques del projecte indicat.

El treball diari comença amb la regulació del trànsit a l'hora d'entrada dels alumnes als centres educatius i m'he d'assegurar que cap alumne queda a l'exterior o als voltants del centre.

El treball al llarg del dia consisteix en la vigilància exterior del centre, durant els esplais, per evitar l'entrada de persones alienes al centre o la sortida d'alumnes sense autorització. També es realitzen diferents actuacions derivades dels centres, tant de primària com de secundària, directament al policia tutor mitjançant telèfon mòbil. Aquestes actuacions més habituals són:

- Acompanyar alumnes lesionats o ferits al centre de salut (PAC).
- Actuacions amb alumnes fora del centre en hores lectives i sense autorització de sortida.

- Actuacions amb alumnes per retards a l'hora d'entrada al centre, ja sigui perquè queden pels voltants o per altres motius.
- Actuacions en robatoris tant a l'interior com a l'exterior del centre en què hi hagi menors implicats.
- Actuacions en casos d'absentisme escolar mitjançant derivació a Serveis Socials, seguint el protocol d'actuacions en casos d'absentisme del Servei d'Innovació de la Conselleria d'Educació i Cultura.
- Actuacions per actes vandàlics, com pintades, danys al mobiliari del centre, etc.
- Actuacions en bregues i amenaces en què es vegi implicat l'alumnat dels centres educatius.
- Assistències de caire social, principalment amb alumnes amb problemes o famílies amb necessitats.
- Identificacions de persones sospitoses als voltants dels centres.
- Seguiment de vagues de l'ensenyament, amb la realització dels informes corresponents.
- Acompanyament d'alumnes a activitats esportives o culturals fora dels centres.

Punt de vista del Projecte policia tutor dels serveis socials i protocol de derivació

Els tècnics de l'Àrea de Serveis Socials varen ser informats, tant per l'IES Guillem Cifre de Colonya com per Jaume Simó i Rafel Covas, de la intenció de posar en marxa un projecte anomenat policia tutor. Després d'una primera lectura del projecte, els tècnics dels serveis socials no varen veure amb gaire bons ulls alguns dels objectius que es plantejaven en el projecte inicial. Com s'ha mencionat, aquest projecte es va dur a la Comissió Tècnica del Programa de Prevenció i Abordatge del conflicte Juvenil i allà es replantejaren de nou els objectius. En una tercera reunió sobre el projecte amb els professionals que hi treballarien, el policia local, el professorat i els tècnics dels serveis socials, es varen consensuar els objectius definitius i després de quasi tres cursos escolars encara perduren els mateixos.

Treball en xarxa amb els serveis socials

a) Absentisme i no escolarització

Quan sorgeix un cas d'absentisme escolar, normalment de secundària, els centres educatius ho comuniquen a les educadores, aquestes realitzen les actuacions pertinents per tal de minvar l'absentisme, però és una realitat que un elevat nombre de casos d'absentisme escolar, sobretot en menors que tenen ja més de catorze anys, tenen difícil resolució. Una vegada realitzades totes les gestions pertinents per part de les educadores (entrevistes amb els menors i els pares, seguiment...) i quan no s'ha obtingut cap resultat positiu, mitjançant el full de derivació que existeix entre les àrees de serveis socials i de la policia local, les educadores informen del cas al policia tutor i aquest realitza les gestions oportunes per tal que el menor retorni al centre educatiu. Cal dir en aquest apartat que tan sols es «deriven» al policia tutor els casos que ja presenten un absentisme crònic de llarga durada i en què difícilment es preveu el retorn del menor al centre.

b) Coordinació de menors per realitzar hores per a la comunitat

Els EMO territorials informen els serveis socials dels menors amb mesures i, quan es tracta de serveis a la comunitat, es mira el lloc més idoni per tal que el menor compleixi la mesura. De vegades, la policia local és un dels recursos que s'empra per complir la mesura i és el policia tutor qui coordina i supervisa les tasques. El policia tutor i l'EMO territorial estableixen reunions periòdiques i, si cal, extraordinàries.

c) Detecció de casos de menors que presenten factors de risc

En la realització d'actuacions amb alumnes, ja sigui per derivació dels centres o per detecció del policia tutor, es detecten casos de menors que estan en situació de risc social, com falta d'higiene, problemes amb la família, problemes relacionats amb les drogues, etc. En aquests casos, el policia tutor deriva el cas als serveis socials perquè facin un seguiment i actuïn, mitjançant el protocol d'actuació entre les dues àrees.

d) Traspàs d'informació amb relació a menors entre els serveis socials i el policia tutor

Les actuacions dutes a terme per la policia local amb menors, com delictes o altres fets, són passades als serveis socials mitjançant el policia tutor, ja que la majoria de menors conflictius tenen expedients oberts. Aquesta informació també es passa a la Direcció General de Menors en els casos en què hi ha un seguiment des d'aquest organisme.